

31 936 Luchtvaartbeleid

Nr. 1268 Brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat
 en van de staatssecretaris van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 april 2026

Met deze brief informeren de ministeries van IenW en Defensie de Kamer over de wijze waarop het kabinet voornemens is om uitvoering te geven aan de afspraken in het coalitieakkoord over Lelystad Airport. Op verzoek van de Kamer heeft op 31 maart hierover reeds een technische briefing plaats gevonden. Deze brief is tevens het antwoord op de brief van Actiegroep Boer en burger rondom Lelystad Airport ¹ en op het verzoek van de vaste Kamercommissie om een tweede reactie op de brief van SATL over 'Juridische (on)mogelijkheden Lelystad Airport'.²

In het coalitieakkoord is afgesproken om Lelystad Airport in gebruik te nemen voor jachtvliegtuigen van Defensie en voor 10.000 bewegingen groothandelsverkeer, op voorwaarde dat wordt voldaan aan alle wettelijke vereisten waaronder het beschikken over een natuurvergunning. Het kabinet is bezig om deze afspraken voortvarend uit te voeren met inachtneming van alle vereiste vergunningen en regelgeving. Daarbij worden operationele voorbereiding en juridische effectuering voor de civiele en militaire trajecten zorgvuldig en in samenhang opgepakt met als doel het realiseren van een operationele luchthaven met zowel vakantievluchten als jachtvliegtuigen.

Civiel gebruik: parallele voorbereiding en juridische borging

De civiele ingebruikname van Lelystad Airport is afhankelijk van drie parallele sporen: het verkrijgen van een natuurvergunning, de wijziging van het luchthavenbesluit en de afronding van de operationele voorbereidingen. Voor de afronding van de trajecten in het kader van het Luchthavenbesluit en de operatie is oktober 2027 voorzien. Voor de natuurvergunning geldt dat dit afhankelijk is van de uitwerking van de stikstofaanpak van het kabinet. Alle stappen worden in gang gezet. Regelgeving wordt aangepast en operationele voorbereidingen afgerond. Als dan ook de

¹ Verzoek om reactie op brief boer en burger m.b.t. mogelijke inzet Lelystad Airport. Briefnummer: 2025Z22181/2026D02504.

² Kamerstuk 31 936, nr. 1260.

natuurvergunning er is, kan de luchthaven direct met civiele vluchten van start. Onder voorbehoud van de tijdige afronding van deze trajecten is de openstelling voorzien in oktober 2027.

Geldige natuurvergunning

Voor ingebruikname door handelsverkeer is een natuurvergunning vereist. Lelystad Airport heeft bij het ministerie van LNV een natuurvergunning aangevraagd voor 10.000 vliegtuigbewegingen. De verlening daarvan is geen politiek besluit. Of er een vergunning verleend kan worden is afhankelijk van de vraag of additionaliteit kan worden aangetoond, wat alleen mogelijk is bij een sluitende aanpak voor natuurherstel. De uitspraken van de rechtbank van 16 april laten zien dat in algemene zin, vanwege het additionaliteitsvereiste, vergunningverlening in de luchtvaart buitengewoon complex is. De taskforce Landbouw, Natuur en Stikstof zal een belangrijke bijdrage aan deze aanpak leveren. Tijdens de technische briefing over Lelystad Airport op 31 maart heeft het ministerie van LNV dit proces nader toegelicht. De feitelijke ingebruikname kan pas plaatsvinden wanneer de natuurvergunning is verleend.

Regelgeving

Zoals gemeld in de Kamerbrief³ van 5 september jl. is een wijziging van het geldend luchthavenbesluit 2015 al enige tijd in voorbereiding. Op basis van dit luchthavenbesluit vinden jaarlijks al zo'n 85.000 vliegtuigbewegingen *general aviation* plaats. Om de wijziging te kunnen afronden zijn nog verschillende stappen nodig. Dit gaat om onderzoeken naar milieu- en economische effecten, toetsing door bevoegde instanties zoals de ILT en Luchtverkeersleiding Nederland, doorlopen van voorhangprocedures in beide Kamers en een zienswijzeprocedure, advies van de Raad van State en uiteindelijk de vaststelling van het luchthavenbesluit. Ook moet militair medegebruik worden geborgd onder het gewijzigde luchthavenbesluit. Naast de wijziging van het luchthavenbesluit is ook een wijziging nodig van het besluit vergoedingen luchtvaartnavigatiediensten en een koninklijk besluit voor de inwerkingtreding van de verkeersverdelingsregel Schiphol-Lelystad. Eventuele aanpassingen van andere regelingen worden nog in beeld gebracht.

Operationele voorbereidingen

De luchthavenexploitant van Lelystad Airport treft eigenstandig voorbereidingen om reizigers te kunnen bedienen; denk aan het volledig gebruiksklaar maken van de al aangelegde passagiersterminal. Ook aan de zijde van het Rijk is inzet nodig om tijdig gereed te zijn voor verdere ingebruikname. Werkzaamheden omvatten onder meer werving en training van operationeel

³ Kamerstuk 31 936, nr. 1245

personeel en het verwerken van de al ontworpen luchtruimaanpassingen in alle LVNL-systemen conform de hiervoor geldende procedures. De luchtverkeersleiding krijgt een opdracht om dit voortvarend ter hand te nemen. Daarnaast is het ministerie van IenW in gesprek met het ministerie van JenV, het ministerie van Financiën, de Koninklijke Marechaussee en de Douane over de inzet van de grensdiensten. Deze organisaties verwachten maximaal achttien maanden nodig te hebben. Regionaal is voorzien om Lelystad Airport aan te sluiten op het openbaar vervoer, ook dit vergt voorbereidingstijd.

CO2

In het coalitieakkoord is de afspraak opgenomen dat de totale CO₂ uitstoot van de burgerluchtvaart op Schiphol en Lelystad Airport in 2030 lager moet zijn dan in 2024 op Schiphol. De komende maanden wordt onderzocht hoe aan deze coalitieafspraken invulling kan worden gegeven. De Kamer zal hierover worden geïnformeerd.

Vliegroutes

De vliegroutes van en naar Lelystad Airport zijn al enige tijd definitief ontworpen en bekend. Op de ligging en het gebruik van de vliegroutes heeft op diverse momenten reeds participatie plaatsgevonden. Zoals gemeld aan de Kamer op 20 december 2023⁴ en op 5 september 2025 is inmiddels op alle routes van en naar Lelystad Airport sprake van continu klimmen en dalen. Ook is het horizontaal vliegen op ongeveer twee kilometer hoogte in de nadering vanuit het zuidwesten op het routedeel Lemelerveld-Zwolle opgelost door dit routedeel buiten gebruik te laten. Zoals ook in de technische briefing op 31 maart door de LVNL aangegeven, zijn er daardoor geen 'laagvliegroutes' meer. Het sneller klimmen en met minder motorvermogen dalen van vliegtuigen leidt tot een geluidsreductie voor omwonenden.

Defensie: gefaseerde ontwikkeling en langjarig ingroeipad

De veiligheidssituatie in Europa en de versterking van de Nederlandse en NAVO-weerbaarheid vragen om uitbreiding en spreiding van militaire capaciteit. In dat licht is besloten dat Lelystad Airport zal worden gebruikt voor jaarlijks 2.300 sorties met jachtvliegtuigen. Een sortie is één volledige vlucht van één militair vliegtuig, uitgevoerd voor een specifieke taak binnen een opleiding, training of operatie. Een sortie start bij take-off, eindigt bij landing en is inclusief de daarvoor benodigde vliegpatronen, naderingsroutes en vertrekroutes. Defensie is gestart met de voorbereidende werkzaamheden en voorziet een gefaseerd

⁴ Kamerstuk 31 936, nr. 1138

ontwikkeltraject met een ingroeipad van zo'n tien jaar, inclusief de benodigde fysieke uitbreidingen van de luchthaven. Defensie en IenW voeren gesprekken met de luchthavenexploitant van Lelystad Airport over de operationele mogelijkheden van de luchthaven en het gebruik voor oefeningen. Er wordt onder meer bezien hoe op korte termijn al oefenactiviteiten kunnen plaatsvinden.

Parallel daaraan wordt geïnterviewd hoe de juridische effectuering vorm krijgt om structureel gebruik door Defensie mogelijk te maken naast civiel groothandelsverkeer en *general aviation*. Er is hiervoor een natuurvergunning nodig en een aanpassing van het luchthavenbesluit. Dit is onderdeel van de uitwerking en wordt zo snel mogelijk opgestart. Vanaf het moment dat Defensie structureel gebruik gaat maken van de luchthaven zijn militaire transitroutes noodzakelijk. Deze ontwerpogave moet integraal worden bekeken met de civiele routes en *general aviation*. De voorbereidingen voor de militaire transitroutes en de daarmee samenhangende aanpassingen van de civiele aansluitingen worden binnen het programma Luchtruimherziening in gang gezet. Participatie met stakeholders is hier onderdeel van. Dit routeontwerp voor Lelystad Airport zal de basis vormen bij een toekomstige wijziging van het luchthavenbesluit, waarvoor de vereiste procedures, inclusief m.e.r.-procedure en inspraak, zullen worden doorlopen.

Naast juridische effectuering en voorbereidingen voor de transitroutes wordt gewerkt aan de inhoudelijke invulling van de behoefte van Defensie: organisatorische inrichting, personele vulling en de voorbereiding van infrastructuur. Hierover vindt ook overleg met Lelystad Airport en de regio plaats. Deze ontwikkeling vindt gefaseerd plaats en sluit aan bij de bredere versterkingsopgave van Defensie. In het kader van deze ontwikkelingen zullen op de langere termijn operationele afspraken nodig zijn tussen de luchthaven, Defensie en *general aviation* bedrijven.

Tot slot

Wij zullen u blijven informeren over de voortgang van ingebruikname van Lelystad Airport voor groothandelsverkeer en jachtvliegtuigen.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat,
V.P.G. Karremans

De staatssecretaris van Defensie,
D.G. Boswijk